

OPENBARE BIJEENKOMST, ANTWERPEN 15 NOVEMBER 1982

STOFFELIJKE HINDERPALEN BIJ DE BEWUSTWORDING

- - - - -

Aan het begin van deze bijeenkomst wil ik u er op wijzen dat wij niet alwetend en onfeilbaar zijn. Denk zelf na en als u niet zeker bent, probeer alles zo goed mogelijk te controleren.

Onderwerp voor vanavond: De hinderpalen die de mens ontmoet bij de bewustwording in de materie.

Het lijkt als de hoofdtitel van een of ander Duits standaardwerk, waaronder je dan ongetwijfeld zult krijgen de vele tegenslagen en ongelukken die de bewustwording bevorderen, maar gelijktijdig de mens de put in helpen.

Kijk eens: Bewustwording bestaat eigenlijk in het winnen van een ander gezichtspunt. Je moet de wereld anders zien. En er zijn heel veel mensen die denken: Nou ja, als ik bewuster word dan zie ik een grotere wereld en dan maakt dat verder weinig verschil uit. Die wereld rondom mij die zal wel aan mij beantwoorden. En juist in de eerste fase van dit langzaam maar zeker groeien naar nieuwe inzichten, ontdek je dat de wereld niet met je meegroeit en wanneer er iets is wat je een tegenslag kunt noemen, een hinderpaal op de weg naar bewustwording, dan is het dit wel. Want we zijn geneigd van van onze wereld een antwoord te verwachten op hetgeen wij zelve zijn, op datgene wat wij menen te zijn, misschien beter gezegd, en de manier waarop wij onszelven zien.

En die wereld ziet ons niet zoals we onszelven leren zien. Wanneer wij leven en werken in een veel groter verband, waarbij veel stoffelijke dingen en materiële mogelijkheden eigenlijk onbelangrijk worden, dan is er om ons heen die wereld die zich nog steeds bezig houdt met dezelfde oude regeltjes, diezelfde oude mentaliteiten, diezelfde oude benadering en diezelfde problematiek die je zelf al lang achter je hebt gelaten. En ja, dan is het wel eens een keer moeilijk om met die wereld vrede te vinden. Voor je het weet begin je jezelf te ergeren. Je zegt zelf: Ja, maar dat is toch niet eerlijk, dat hoeft toch niet en dat zou anders kunnen. En dan komen we in conflict met de wereld en dat conflict maakt het ons dan vaak onmogelijk om verder te gaan.

Het zal u duidelijk zijn dat alle bewustwordingsprocessen in feite een voortdurend toetsen inhouden van hetgeen we zelf zijn en hetgeen voor ons de wereld om ons heen is. In een wereld waarin je bijvoorbeeld groeit naar een algehele aanvaarding, daar is geen plaats meer voor haat en nijd, voor jaloezie, voor verwerpen of bekritisieren en er is zelfs een beperkte ruimte meer over voor be- en veroordeling. Want je voelt voor jezelf: al hetgene wat is om me heen, zie, dat is deel van mezelf. Maar dat is nu juist datgene waar de mens niet op is gebouwd. Als ik het mag zeggen, - ik wil niets ten nadele van u allen zeggen, hoor, maar je neemt zelf graag aan dat je de wijsheid in pacht hebt, - dan zeg je misschien tegen jezelf: Ik ben een onderzoeker.

Maar je zoekt alleen datgene wat de bevestiging is van datgene wat je zoekt of veronderstelt. Men zegt tot zichzelf: Ik ben vrij. Maar je vergeet dat men slechts vrij kan zijn wanneer je anderen hun vrijheid geeft. Men zegt: Ik wil de wereld dienen, maar heel vaak wil men de wereld dienen door anderen te vertellen wat te doen en dat is geen dienen, dat is heersen.

Er zijn duizend en één van die foutjes die je op kunt noemen en zelfs wanneer je die allemaal overwint dan kom je nog te staan voor een heel grote hinderpaal, een bastion dat bijna onneembaar lijkt, want wat is het geval?

Je ziet zelf verder dan de tijd, en bij een behoorlijke bewustwording ook verder dan de materie. Je ziet geestelijke krachten en geestelijke belangen en je bent niet meer in staat om dat allemaal nu terug te vertalen naar materiële termen. Maar dan kun je jezelf ook niet meer duidelijk maken. Het is a.h.w. of iemand ergens iemand in de Sahel-landen zit te vertellen wat sneeuw is. Het is natuurlijk wel erg mooi als je het zo vertelt, maar de ander begrijpt er niets van. En op dezelfde manier kun je dan niet meer doordringen tot die wereld.

Wanneer je dat aanvaardt, dan ga je proberen om iets in vergelijkbare beelden uit te drukken. Alle grote ingewijden hebben altijd weer tot hun leerlingen gesproken in gelijkenissen en dat hebben ze niet gedaan omdat ze het zo leuk vonden of omdat dat nu toevallig de mode was. Ze hebben het alleen gedaan omdat je alleen door een vergelijk denkbeelden kunt duidelijk maken op een manier die een mens dan nog kan begrijpen ook al kan hij dat begrip dan ook niet helemaal verwoorden.

Maar ja, als je een antwoord vraagt van de wereld, wat dan? Dan ben je een miskende figuur geworden. Dan krijg je medelijden met jezelf. Dan vraag je je af waarom anderen niet meer doen. Voor je het weet, heb je eigenlijk een deel van je nieuwe wereld afgestoten, je wilt er niets mee te maken hebben: Dat is niet rechtvaardig, dat is niet juist, zo is het niet goed. En daar komt bovendien nog bij dat je als mens een lichaam hebt en de meeste mensen zijn er blij mee hoor, in meerdere of mindere mate. Er zijn zelfs mensen die de helft van hun leven besteden aan het voortdurend restaureren van hun voertuig. Maar een lichaam is onderworpen aan allerlei invloeden. Een lichaam reageert op voeding het reageert op omstandigheden in de atmosfeer. Het reageert wel degelijk op statische elektriciteit in de atmosfeer, verandering van veldomstandigheden, magnetisme, het heeft allemaal zijn invloed. Wanneer je nu geestelijk meester bent van je lichaam, ach, dan kun je dat allemaal nog wel aanpassen. Maar wanneer dat lichaam eigenlijk nog veel te zeggen heeft, dan ben je niet in staat je bewustwording voort te zetten. Er komt altijd een ogenblik dat je eerst baas moet zijn over jezelf, en dan bedoel ik niet zozeer nog alleen alle lichamelijke processen, ofschoon het erg prettig is dat je ze overkomt, maar je moet gewoon meester zijn over je eigen beschouwing van je lichaam en van je lichamelijke omstandigheden en dat valt tegen. Want wanneer een lichaam op een bepaald ogenblik prikkelbaar is, en dat kan voorkomen, nietwaar, - we hebben op het ogenblik bijvoorbeeld een periode waarin bepaalde omstandigheden, o.m. de werking van de zon die een beetje veranderd is de laatste tien jaar, - een grote invloed gaat uitoefenen op de mensen, ze worden prikkelbaarder, ongeduldiger en dan moet jij met je geestelijke invloed dat weg kunnen werken. Kun je dat niet dan word je zelf prikkelbaar, dan word je ongeduldig, begin je op een gegeven ogenblik te sputteren.

Dus, stoffelijke omstandigheden zijn wel degelijk vaak grote hinderpalen en daar komt verder bij dat de mens over het algemeen een totaal ander beeld heeft van wat goed leven is dan de geest. Wanneer de geest zegt dat alle materie uiteindelijk maar een belemmering is voor de ontwikkeling van de geest, dan zeg je, ja, dat kan wel zijn, maar ik zit er mee. En als hij dan zegt: Geld is één van de grootste vloeken der mensheid, dan zeg je: Ja, vervloek me dan maar even, nietwaar? Want je hebt geleerd: Het gaat om geld, om bezit, om aanzien, allemaal dingen die uiteindelijk samenvloeien in het begrip: status, en dat betekent eigenlijk niet veel meer dan dat je denkt dat je hoger staat dan je ooit kunt komen en dat je anderen daarvan overtuigt dat je gelijk

hebt. Dat is bijvoorbeeld de status van veel politici en staatslieden. Dan moet je daar afstand van doen en dat is het moeilijkste wat er bestaat. Een mens kan afstand doen van bezit, hij kan afstand doen van menselijk geluk zelfs, hij kan afstand doen van allerhand denkbeelden die hem van kindsbeen af zijn ingeprent zelfs. Maar van de idee dat hij zelf iets meer moet zijn dan een ander, daar komt hij niet zo gemakkelijk vanaf.

Bewustworden, dat is groeien naar een eenheid. Het is zo'n lekker woord: bewustworden. Het klinkt zo mooi en je bent dan geneigd om te zeggen: Mensen, werkt aan uw bewustwording, want met de bewustwording zult ge u bewust worden van het hogere bewustzijn. En neem me niet kwalijk, het is kletspraat, maar zo wordt er dikwijls over gesproken. Bewustwording is opgaan in een grotere wereld. Maar opgaan in een grotere wereld wil zeggen dat je zelf ook deel wordt van een grotere wereld. Het is niet van ik laat iets achter mij, neen, ik krijg er iets bij. Wat je daar bij krijgt is niet allen maar van: ik krijg mijn gaven. Gaven, dat is ook zo'n woord. Dat wordt soms gezegd met een eerbied en respect en het is het helemaal niet waard, hoor. Er zijn mensen die denken, wat is het prettig als ik helderhorend zou zijn. Nou je moet het maat hebben dat ze elke dag tegen je aanlopen, zelfs als er geen mens in de buurt is. Of, wat zou het heerlijk zijn om helderziende te zijn. Het is echt leuk, maar je weet op straat nooit of je door iemand heen kunt lopen of niet en dat geeft botsingen.

Ik wil maar zeggen: gaven zijn mooi en ze zijn aardig, wanneer ze beheerst en bruikbaar zijn. Maar wanneer dat niet het geval is kun je het beter zonder doen. Het is helemaal niet iets waar je met respect over moet spreken. Zorg dat je bewustzijn groeit en als je in een grotere wereld leeft, dan beschik je over mogelijkheden die de anderen zien als gaven. Maar ja, een aap denkt misschien ook dat u een grote gave hebt, want u kunt een blikje openmaken en hij kan het nog niet. Het is gewoon een nieuwe kwaliteit die je ontwikkelt, maar de bewustwording zou primair moeten staan, niet het verwerven van de nieuwe kunstjes.

En dan ziiten we weer op een ander punt. Er zijn veel mensen die zeggen: Ja, maar ik wil mijn gaven ontplooiën. Ik kan het begrijpen. We zullen ze zelfs vaak proberen te helpen daarbij, maar het is alleen maar een kunstje leren. Een kind dat ervan droomt om hardloper te worden, vindt het misschien leuk wanneer het leert hinkelen, maar het heeft er niet veel aan. Op die manier moet je het zien. Wanneer de persoonlijkheid deel wordt van een groter geheel dan ontstaan die zogezegde gaven bijna vanzelf. Ze zijn deel van allerlei processen, deels psychologische, deels zuiver geestelijke. Maar als je daar nu voortdurend blijft naar kijken, dan heb je weer een hinderpaal want je integreert die dingen niet in je normale bestaan, integendeel. Je maakt ze tot iets dat je extra hebt, iets buiten je, iets waardoor je meer bent en beter bent dan een ander en dat gaat niet. Want door jezelf op die manier apart te zetten kun je niet voldoende deel zijn van het geheel, dus ook alweer een hinderpaal. Er zijn er zoveel eigenlijk.

Toen ik begon dacht ik, ik zal een paar aardige dingen zeggen, maar, neem me niet kwalijk...Neem nu bijvoorbeeld: Er zijn veel mensen die zeggen: Voor de bewustwording is weten noodzakelijk. Tot op zeker hoogte hebben ze gelijk. Dan gaan ze verder en zeggen: Dus moeten we ons verdiepen in de wetenschap. Maar wat is de wetenschap eigenlijk? De wetenschap is een eilandje in een oceaan van onwetendheid en alle pogingen van de wetenschap om zichzelf te ontwikkelen en uit te breiden zijn niets anders dan een inpolderingsproces van datzelfde heel kleine eilandje, waardoor je er steeds een paar meter bij wint, maar de oceaan blijft in verhouding nog oneindig. Dus is dat een soort weten dat maar beperkt waardevol is. Weten en wetenschap zijn de instrumenten die je kunt hanteren. Maar op het ogenblik dat jij ze maakt tot basis van je streven, wijs je in feite de oceaan af, omdat je alleen je wenst bezig te houden met het kleine eilandje. Je zegt: de zon, de maan, de sterren interesseren me niet, ik heb mijn eigen gebied. Maar dan ben je afgesloten.

Andere mensen hebben het weer met het geloof. En het geloof kan een hinderpaal zijn. Ik zeg: kan. Geloven is een toestand van innerlijke zekerheid, van innerlijk aanvaarden. Daarbij wordt maar zelden de vraag gesteld of de aanvaarding en de formulering daarvan ook identiek zijn. Kijk, wat ik in mijzelf weet, dat is ten aanzien van mijn wereld een geloof, duidelijk. Maar wanneer ik bewust wil worden moet ik begrijpen dat dat geloof alleen maar een invoering is in een grotere wereld en niet een formuleerbaar stelsel dat dat dan voordelen oplevert als eeuwige zaligheid en de genade en de vergeving der zonden of zoiets. Dat het niet iets is waar ik mee kan werken, maar dat het alleen maar een soort handleiding kan vormen waardoor ik juist en harmonischer ga leven zodat mijn geloof zich verandert in een weten, vanuit mijn weten een nieuw besef geprojecteerd kan worden naar de materie en dan vanuit dat geheel weer een nieuw geloof kan ontstaan, een weer aanvoelen van een grotere wereld, waarmee ik dan weer verder ga.

Het is een voortdurend proces. Het is geen gefixeerde waarheid. Op het ogenblik dat ik een geloof stel als een gefixeerde waarheid zonder meer, sluit ik mijzelf af. Het is precies hetzelfde als bij de wetenschap. Trouwens er is bijna geen enkel gebied op aarde te noemen waarop dit niet van toepassing is.

Wanneer ik economie verhef tot een stelsel waarbij ik mij niet hoef aan te passen aan de feiten, maar in feite alles probeer aan te passen aan mijn eigen these, dan verniel ik daarmee datgene wat ik economie en economisch stelsel noem. In de politiek precies hetzelfde. Wanneer ik uitga van een stelsel en ik pas het voortdurend aan aan de mogelijkheden van de feiten, dan krijg ik een ontplooiing. Op het ogenblik dat ik alles dogmatisch tot één stelling herleid heb, maak ik een groot gedeelte van die ontplooiing onmogelijk. Al die dingen zijn dus op de weg naar de bewustwording inderdaad een grote hinderpaal, niet dat je ze absoluut hoeft te verwerpen, maar je moet ze gewoon zien als een fase en niet als een einddoel of een onveranderbare zekerheid.

Wat is eigenlijk voor de mens de belangrijkste drijfveer? U weet het allemaal. Als we kijken naar de drijfveren van de mens bestaan ze in feite uit begeerte en uit angst, of uit angst en begeerte, zoals u wilt. Men vreest bepaalde dingen. Vele mensen zijn vroom omdat ze de hel vrezen zonder te weten of ze bestaat. Vele mensen zijn vroom omdat ze de hemel begeren, want ze vinden er hier op aarde niets aan. Ze weten niet of het begeerde zo kan bestaan. Ze weten alleen dat ze iets begeren en daardoor worden ze gemotiveerd. En alle relaties in de maatschappij berusten voor een deel op angst en op begeren. De dief is iemand die meer op het begeren let, de fatsoelijke mens is iemand die meer let op de angst. Dat klinkt gemeen, maar het is meestal waar ook.

Dus, realiseer u nu eens eventjes wat uw leven is. Als je begeert, is uw begeren iets in de werkelijkheid dat je waar kunt maken? In negen op tien van de gevallen is het een droom. En als je het bereikt blijkt alleen maar dat het bereikte een symbool is van iets waar je nog steeds mee bezig blijft.

Je moet dus eigenlijk over angst en over begeren heen komen. Angst kun je overwinnen door te begrijpen dat de oorzaak van de angst in feite niet bestaat. Die blijft dan nog wel domineren als een soort fobie, maar je kunt haar meester worden. En naarmate je meer meester wordt over de angst of over de vrees, in diezelfde mate zul je ook gemakkelijker bewust zijn en gemakkelijker nieuwe werelden en nieuwe beelden in je opnemen.

Maar met begeren is het precies hetzelfde. Het begeren betekent immers een gezichtsverenging: het is een soort kokervisie. Je ziet alleen nog maar wat je begeert en die hele wereld daaromheen zie je niet meer. Daardoor ben je ook niet in staat het werkelijke gebeuren dat om je heen spoelt, te begrijpen. Je moet dus leren je begeren en je angst meester te worden. Dat kan eigenlijk in beide gevallen alleen maar door eerst te erkennen wat je in je wezen begeert en zo mogelijk waarom, en wat je vreest en waarom, en daarna, levende nog steeds met deze impulsen, het zoeken naar een meer omvattend beeld waarin de angst onbelangrijker wordt en het begeren minder betekenisvol.

Wanneer ik dit nu allemaal zo uitbouw dan mag ik misschien toch proberen om terug te komen naar het geheel, naar de werkelijkheid. De hinderpalen op de weg naar de bewustwording zijn vele. We kunnen voor het merendeel van die hinderpalen wel degelijk oorzaken aangeven, maar de kernoorzaak ligt toch altijd weer in onze eigen beperktheid. Er is niet een kracht die ons de bewustwording onmogelijk maakt, we zijn het zelf. Het is niet een kracht die het ons onmogelijk maakt om een andere visie, een andere wijze van leven en beseffen te aanvaarden, we zijn het in wezen zelf. We willen niet begrijpen. We willen alles precies zien volgens de regels die volgens ons de goede zijn. We begrijpen niet dat we niet werkelijk kunnen bezitten, geen bezit en geen mens. Het enige wat we kunnen omvatten is een ervaring en die kunnen we behouden. Daarom zijn alle stoffelijke en een heel deel geestelijke situaties werkelijk remmen.

Stel nu eens dat we die bewustwording wel halen, dat we ons volledig bewust worden. Waar worden we dan mee geconfronteerd? Dat kun je eenvoudig weer niet zeggen, dat moet je in vergelijkingen proberen uit te drukken. Wanneer een ander lijdt, lijd ik, want ik beseff het lijden en het is, als disharmonie, voor mij niet aanvaardbaar. Als een ander vreugde kent, ken ik ook vreugde. Maar ik beseff de oorzaak en de reden van de vreugde en zal zowel de onevenwichtigheid daarin moeten ondergaan als de volledige vreugde die eraan kan voorafgaan of die daarin besloten ligt. Ik ben deel van een geheel, ik heb geen eigen kracht. Ik ben deel van een groter geheel, de kracht van het geheel kan door mij spreken, maar ik kan krachteloos worden, wanneer het geheel van die kracht elders wordt gemanifesteerd of geopenbaard. Dus is het al moeilijk om mij dat in te denken. Dan is er geen tijd meer. Dat is het moeilijkste dat een mens zich zou moeten voorstellen: er is geen tijd meer. Wat er gisteren was kan ik zien als ik naar links kijk, wat er morgen zal zijn als ik naar rechts kijk en wat vandaag is als ik naar voren kijk, bij wijze van spreken natuurlijk. Ik ben niet meer gebonden aan processen.

Wanneer ik een deel van het proces omvat, hoe gering ook, dan krijg ik al het andere daarbij. Als ik a zeg, schep ik in mijzelf de kennis van het volledige alfabet, maar ook van alle letteren. Dat is bijna onvoorstelbaar en toch voert die bewustwording daartoe want er vallen steeds meer grenzen weg. Maar als ik nu die grenzen wil laten wegvallen, dan zullen ze ook in mijn benadering van de wereld wegvallen en dat wordt weer moeilijk want dan zitten we weer, ik heb het daarnet gezegd, met conflictsituaties. Begrijp ik het conflict, dan zal ik er zo juist mogelijk op kunnen reageren. Ik kan namelijk de disharmonie, in zoverre ze mij betreft, opheffen door mijzelf aan te passen aan de oorzaak van die disharmonie, zover mij dit mogelijk is. Maar wanneer ik dat niet doe, blijft er toch een conflict bestaan.

Eeuwigheid is een krankzinnig ding. Eeuwigheid is bestaan maar niet meer zoals je bestaan ziet. Het is geen eindeloze duur: het is gelijktijdigheid. Het is niet een lange weg maar het is gewoon een plek waar alles samenkomt. We zijn eeuwig. Bewustwording wil zeggen dat die eeuwigheid voor ons gemakkelijker aanvaardbaar wordt, beleefbaar wordt. Maar het houdt gelijktijdig in dat de belangrijkheid van alle details, ik zou haast zeggen, van alles wat er omheen ligt, wegvalt.

Wat doe je als mens wanneer je bezig bent met bewustwording? In de eerste plaats moet je inzien dat je jezelf moet beperken: je kunt niet alle dingen tegelijk doen of zijn. En wat krijgen we dan? Allicht weer een begrip als discipline bijvoorbeeld. Wanneer ik eenmaal een systeem aanvaard moet ik mij daaraan houden tot op het ogenblik dat ik beseff waarom het voor mij niet meer passend is. En dan moet ik mijzelf worden, ook wanneer ik daardoor een deel van het systeem achter mij laat. Maar tot die tijd moet ik ook bereid zijn mij er aan te onderwerpen.

Ik zou zeggen: discipline is een heel belangrijk deel in elk bewustwordingsproces en naarmate we daar minder van houden, zal het ook vaak moeilijker zijn om bewust te worden. Wat we nodig hebben is concentratievermogen.

We moeten, met uitsluiting van al het andere, op kunnen gaan in één zaak, of dat nu een denkbeeld is, een taak die we verrichten of iets anders. Door ons te concentreren worden we ons namelijk niet bewust van één ding, maar van al datgene wat ermee verbonden is en de concentratie maakt het je mogelijk bij het beschouwen van één bloem in jezelve het plantenleven zoals het op aarde is geweest, en misschien nog elders is, eenvoudig als geheel te concipiëren, daar als geheel deel van te zijn, boom te zijn met de boom, bloem te zijn met de bloem, te voelen wat het is om met je wortels voedsel uit de aarde te puren en wat het betekent om door de wind gezeseld te worden. Dat kun je zo niet uitdrukken, maar het is zo. Dat concentratievermogen heb je nodig. Je hebt geduld nodig en dan niet het geduld van: ik wacht wel even tot het mijn beurt wordt of zo, maar het geduld waardoor je zegt: Ik moet aanvaarden wat er is. Het heeft geen zin zich te verzetten tegen wat in het verleden is ontstaan of het nu mijn eigen lot is of het lot van anderen. Het heeft slechts zin om vandaag te reageren zover als ik vandaag kan doen.

Dat ligt ook niet in de mens. De mensen zijn voortdurend bezig met het ontwerpen van denkbeelden ten aanzien van de toekomst. Wij moeten voorzichtig zijn want in het jaar 2000 zullen er zoveel auto's, zoveel werklozen, zoveel fabrieken, zoveel dit en zoveel dat, zoveel mensen zijn. Weet je niet. Je kent de noodzaken van morgen niet. Je kent alleen die van vandaag. En wanneer je met geestelijke waarden werkt, dan is dat nog veel erger. Dan ben je voortdurend bezig met iets absoluuts dat je nog niet waar kunt maken, dat voor jou zelf ook misschien nooit zo zal kunnen bestaan. Je moet bezig zijn met vandaag: Wat kan ik vandaag zijn, wat kan ik vandaag bereiken? Maar dan moet je geduld hebben want het is veel gemakkelijker meteen een toren van Babel te bouwen van ideeën dan één ding werkelijk en zo goed mogelijk te doen. Het is gemakkelijker een oordeel te vellen over heel de wereld dan jezelf ook maar tien minuten lang volledig te beheersen, ik weet het. Maar dat zijn toch hinderpalen naar die bewustwording toe.

Je bent op dit ogenblik een wezen waar alles in samenstroomt: het verleden en de toekomst, alle mogelijkheden, alle krachten van een geheel waarvan je deel bent zonder dat je dit geheel als dusdanig kunt beseffen. Je bewustwording is niets anders dan steeds iets meer van dit eenzijn bewust te beleven. Dan moet je afstand kunnen doen van denkbeelden als bezit en noem nu maar op, sociale rechtvaardigheid, winst, en wat heeft men nog meer van die dingen. Je moet niet meer zoeken naar datgene wat overmorgen zo belangrijk is. Je moet vandaag zijn wat je kunt, wat nu belangrijk is. Dat is een van die dingen waar in de bewustwordingsgang zeer velen over struikelen.

Moet je eens goed luisteren. Wanneer ik mystieke krachten beleef, een mystieke eenheid beleef, een mystiek gebeuren beleef, dan kan daar geen enkele controle op zijn. Mystiek, d.i. het allesverklarende en niets bewijzende, d.i. ik zou haast zeggen een klok die voor een ogenblik geen seconden, maar de eeuwigheid aanwijst. Dit stilstaan van de redelijkheid, die mystiek heb je nodig. Maar mystiek sluit gelijktijdig vaak begrip uit en begrip heb ik ook nodig. De mystiek kan worden tot een wegvluchten in de eisen die de bewustwording je stelt en dat is ook erg vervelend, want als je verder moet gaan, dan kun je toch niet bezig blijven met dromen. Laat ik het zo zeggen.

Ik geloof graag dat u opgaat in de schoonheid van uw eigen en andermans gezang, maar kun je daar zelfs maar water mee koken? Dat gaat niet. Bewustwording is samenvloeien van allerhande dingen. Er zijn mensen die zeggen: Dat is uniek, dat kan niet anders. Er is niets uniek. Het is voor u uniek, ja goed, omdat u niet verder kijkt, omdat u weigert het te zien. Maar het is gewoon maar een deel van het geheel en het zal daarin wel in 10 000 of 100 000 vormen voorkomen en dan heb je nog niet eens een begin gemaakt met tellen en ik raad u ook niet aan om het te doen. Het maakt je beroerd en je komt toch niet verder.

Als u dit nu allemaal beschouwt, vraag u dan eens af of de grootste hinderpaal bij de bewustwording eigenlijk niet uw eigen ik is. Ik heb dit

geofferd, ik heb dat gedaan, ik heb dit verdiend. Er is niets van waar. Je hebt nooit alleen geofferd. Je offert nooit zonder anderen mee op te offeren. Je hebt iets gedaan. Je hadt het alleen nooit tot stand kunnen brengen. Het is altijd deel van een geheel waartegen je je afzet. En verdiend? Wat heb je verdiend? Kijk naar wat je gedaan hebt en wees blij dat je niet krijgt wat je menselijkerwijze verdiend zou hebben. Je hebt geen rechten, je hebt alleen maar zijn.

Laten we dan eens kijken of we het op een andere manier kunnen benaderen. Wat is voor u het belangrijkste? Niet op dit ogenblik maar gewoon. Wanneer u denkt aan uw eigen leven, wat is dan voor u het belangrijkste? Denk daar eens even intens en goed aan. Hebt u al een idee? Goed. Dan gaan we weer een stuntje uithalen. Probeert u nu het beeld van wat u zo belangrijk vindt heel goed in uw gedachten vast te leggen. Probeer om er een foto van te maken, geestelijk. Dan gaan we daarnaast iets anders doen. We gaan een beetje denken aan het allesomvattende. Ik zal het verkeerd uitdrukken natuurlijk, het is niet zo gemakkelijk.

Wij zijn allen één. Er is één kracht die ons allen bezielt. Er is één besef dat ons aller besef omvat. Wij zijn allen één en er is niets wat wij alleen hebben, alleen kunnen, alleen zijn. Maar er is licht. Wat voor mij belangrijk is, is deel van een geheel. Ik kan het niet voor mijzelf hebben. Ik kan het niet aan een ander toekennen. Het is een situatie. Maar boven alles staat het licht, staat de kracht, staat de werkelijkheid. Kunt u uw beeld nog precies vasthouden? Wat was ook weer het belangrijkste voor u? Denk er nog even aan. Kom. En denk nu eens even aan licht en kracht. Probeer u eens voor te stellen de perfecte vrede, het perfecte geluk, ongeacht uiterlijkheden of omstandigheden. Probeer dit eens even te voelen eventjes los, even los van alle zorg. Morgen komt morgen. Dit is vrede, dit is rust, dit is licht. Dit is vrede, dit is kracht, dit is diep in jezelf waarheid beseffen.

Zo. Het was een suggestieve benadering en er zaten wat energieën bij. Wat zou nu belangrijker zijn: het beeld dat voor u het belangrijkste is of licht, vrede, die kracht, die stilte, dit geladen deel zijn van een geheel. Het laatste is bewustwording en het eerste is slechts een enkel beeld van de vele belemmeringen die u op uw weg ontmoet. Een beetje vreemd, ik weet het. Een beetje show, jazer. Maar ook een beetje waar en dat is belangrijker. Ik zeg u dit: Alle beletselen en remmingen die u op uw weg naar bewustwording ontmoet, kunt u alleen door beroep op die vrede, op die kracht, ontmantelen. Ze verdwijnen niet, maar hun belangrijkheid wordt anders. Hoe meer je bewust op kunt gaan in het geheel, en dan niet alleen symbolisch, maar echt, je daar deel kunt van voelen, hoe meer je bewust wordt.

De werkelijkheid is nog steeds deze: Wie haat en wie benijdt, sluit zich af. Wie bemint en met vreugde erkent, groeit. Wie materie ziet als van groot, of zelfs van het grootste belang, sluit zich af. Wie beseft dat wanneer de geest sterk genoeg is, de materie zich uiteindelijk aan zal moeten passen en dus met de geest en in vreugde en in vrede verder gaat, hij gaat vooruit en vindt een hoger bewustzijn.

Vele zijn de belemmeringen, de remmingen, de beletselen op weg naar de bewustwording, maar je schept ze voor een groot deel zelf. Leer dat te beseffen, dan kun je ze voor een groot deel slechten. Leer beseffen wat belangrijk is en je kan het onbelangrijke leren beheersen. Leer te leven uit een werkelijkheid van kracht en vrede en je zult ontdekken dat niets, zelfs dood en geweld niet, je van je weg kunnen brengen of je kunnen deren. En dat is dan alles dat ik daarover te zeggen heb.

Bedankt voor de aandacht, ik zou haast zeggen voor het geduld ook bij sommigen en onthoud u nu maar één ding: Wat ik u gezegd heb is een waarheid die ik zelf beleefd heb. Het is een waarheid die voor u ook telt. Probeer er eens iets mee te doen.

Niemand verwacht van u dat u opeens verlichte geesten wordt, maar misschien kunt u iets van uw remmingen en uw beperkingen terzijde schuiven en zo in een beetje ruimere, een beetje grotere en vrediger wereld leven dan die waarin u door begeerten en angsten, door gedrevenheden anders terecht bent gekomen.

Ik dank u voor uw aandacht. Goeden avond.

- - - - -